

«ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ»

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի պետի,
պարտականությունների ժամանակավոր
կատարող, ոստիկանության փոխգնդապետ

Մ. Մարկոսյան

« 01 » _____ 2021 թ.

ԿԱՐԾԻՔ

Առաջատար կազմակերպության՝ ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի՝
Վիրաբ Ալբերտի Վարդանյանի՝ «Մեղքի և պատժի համաչափության
սկզբունքների սահմանադրականացման հիմնախնդիրները սահմանադրական
նոր կարգավորումների և եվրոպական իրավական չափորոշիչների
համատեքստում» թեմայով ԺԲ.00.02 «Հանրային իրավունք»
(սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մունիցիպալ,
բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում)
մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական
աստիճանի հայցման ատենախոսության վերաբերյալ

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի պետության և իրավունքի
տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոնը, մասնակցությամբ՝
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Ռ. Ռ. Մարանդյանի, իրավաբանական
գիտությունների թեկնածու Վ. Հ. Սայադյանի, Ա. Գ. Սաֆարյանի, Ա. Ս. Մարգարյանի
և Մ. Բ. Մանուկյանի, քննարկեց Վիրաբ Ալբերտի Վարդանյանի՝ «Մեղքի և պատժի
համաչափության սկզբունքների սահմանադրականացման հիմնախնդիրները
սահմանադրական նոր կարգավորումների և եվրոպական իրավական
չափորոշիչների համատեքստում» թեմայով ԺԲ.00.02 - «Հանրային իրավունք»
(սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մունիցիպալ, բնապահպանական,
եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում) մասնագիտությամբ ի-
րավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատե-
նախոսությունը և հանգեց հետևյալին:

Ատենախոսության արդիականությունը կասկած չի հարուցում: 2015 թ.
սահմանադրական բարեփոխումների արդյունքում, ՀՀ Սահմանադրության 2-րդ

գլխում իր հատուկ արտացոլումը ստացավ մեղքի սկզբունքը և պատժի համաչափության սկզբունքը ամրագրող նորմը: Իրավական սկզբունքները Հիմնական օրենքում նախատեսելը հանդիսանում է պետության կայունության երաշխիք և առանցքային դերակատարություն ունի իրավական համակարգի զարգացման գործում: Ընդ որում, առանց մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների պահպանման և կենսագործման, հնարավոր չէ պատկերացնել իրավական պետության և ժողովրդավարության կայուն հիմքերի ձևավորումը: Կարևորելով իրավական սկզբունքների սահմանադրականացման գործընթացը՝ հեղինակը սույն աշխատանքի շրջանակներում փորձել է իրականացնել համալիր գիտագործնական հետազոտություն՝ ուղղված մարդու իրավունքների պաշտպանության իրական երաշխիքների ապահովմանը և իրավակիրառ գործունեության արդյունավետությանը վերաբերող հիմնախնդիրներին:

Թեկնածուական ատենախոսությունը բաղկացած է ներածությունից, ութ ենթագլուխ պարունակող երեք գլուխներից, եզրակացությունից և օգտագործված գրականության ցանկից: Աշխատանքի այսպիսի կառուցվածքը, ընդհանուր առմամբ, համահունչ է այն խնդիրներին ու նպատակներին, որոնք իր առջև դրել է հեղինակը:

Աշխատանքի ներածության մեջ հիմնավորվում է հետազոտության թեմայի արդիականությունը, ներկայացվում թեմայի գիտական հետազոտման աստիճանը, հետազոտության օբյեկտը, առարկան, նպատակը և խնդիրները, մեթոդաբանական, տեսական և նորմատիվ հիմքերը, գիտական նորոյթը, ինչպես նաև՝ պաշտպանության ներկայացվող հիմնական դրույթները, ատենախոսության գիտատեսական և գործնական նշանակությունը, արդյունքների փորձարկումը և ատենախոսության կառուցվածքը:

Ատենախոսության առաջին՝ «Մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների, դրանց բաղադրատարրերի էությունը և պատմաիրավական ակունքները» վերտառությամբ գլխում հեղինակը ներկայացրել է «մեղք» և «պատիժ» հասկացությունները, դրանց պատմաիրավական և պատմափիլիսոփայական զարգացման առանձնահատկությունները, անդրադարձել է մեղքի սկզբունքի սահմանադրաիրավական էությանը սահմանադրական ու քրեական իրավակարգավորումների հարաբերակցության լույսի ներքո, ինչպես նաև պատժի համաչափության սկզբունքի պահպանության սահմանադրաիրավական երաշխիքներին:

Աշխատանքի երկրորդ գլխում, որը կրում է «Մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների սահմանադրաիրավական բովանդակությունը» խորագիրը, լուսաբանված են վերը նշված սկզբունքների սահմանադրաիրավական ամրագրման հիմնական պատճառներն ու պայմանները, սահմանադրականացման գործընթացի արդյունքում երկրի իրավական համակարգի վրա ազդեցության հետևանքները, քրեական և վարչական իրավունքներում խնդրո քննարկման առարկա սկզբունքների իրավական նշանակության բացահայտման և իրավաընկալման հիմնահարցերը, ինչպես նաև մեղքի սկզբունքի և պատժի համաչափության սկզբունքի տեղը սահմանադրաիրավական նոր կարգավորումների համայնապատկերում:

«Մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների եվրոպական իրավական չափորոշիչները. Միջազգային փորձ» խորագրով երրորդ գլխում հեղինակն

իրականացրել է քննարկվող հիմնախնդրի վերլուծություն՝ անդրադառնալով եվրոպական կառույցների կողմից մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքներին առնչվող մի շարք իրավական փաստաթղթերին և իրավակարգավորումներին, նաև տարբեր երկրների հիմնական օրենքներում ամրագրված վերը նշված սկզբունքների սահմանադրաիրավական քաղաքականության մշակման առանձնահատկություններին:

Ատենախոսության եզրափակիչ մասում շարադրված են հետազոտության կատարման արդյունքում հեղինակի կողմից արված եզրահանգումները:

Գիտական հետազոտության վերաբերյալ ընդհանուր դրական կարծիքի հետ մեկտեղ հարկ ենք համարում ներկայացնել հետևյալ նկատառումները՝

1. Թեև աշխատանքն աչքի է ընկնում գրագիտության ընդհանուր պատշաճ մակարդակով, այնուամենայնիվ, ատենախոսության մեջ նկատելի են նորմատիվ իրավական ակտերի տեքստերի բազմաթիվ ուղղակի մեջբերումներ: Վերջիններս, անշուշտ, ծառայում են հետազոտության խնդիրների լուծմանը, սակայն սահմանված ծավալի շրջանակներում հետազոտվող հիմնախնդիրների վերլուծական բաղադրիչի չափաբաժնի ավելացումը, մեր դիտարկմամբ, ավելի կբարձրացներ աշխատանքի գիտական արժեքը:

2. Գիտական նորույթի տեսանկյունից վիճահարույց է պաշտպանության ներկայացվող հինգերորդ դրույթը: Չթերագնահատելով ատենախոսի կողմից իրականացված հետազոտության արժեքը, այնուամենայնիվ, կարծում ենք, որ վերոհիշյալ մոտեցումը չի համապատասխանում պաշտպանության ներկայացվող դրույթին առաջադրվող պահանջներին: Պետք է նկատի ունենալ, որ առաջարկվող դրույթը, ըստ էության, տեղավորվում է ՀՀ Սահմանադրության 71-րդ հոդվածի տրամաբանության մեջ, որը արդեն իսկ նախատեսում է քրեաիրավական երաշխիքների սահմանադրական կարգավորում և չի պարունակում գիտական նորույթի էական տարրեր:

3. Թերի է ատենախոսության գրականության ցանկի ձևավորումը: Մասնավորապես, ատենախոսության՝ «Դատական ակտեր» բաժնում բացակայում են որոշ ակտերի պաշտոնական աղբյուրները, իսկ «Մասնագիտական գրականություն (մենագրություններ, դասագրքեր, գիտական հոդվածներ, զեկույցներ, ատենախոսություններ, բառարաններ» բաժնում ներառված ոչ բոլոր աղբյուրների դեպքում են նշված դրանց հրատարակչության վերաբերյալ տվյալները:

Ներկայացված նկատառումները կրում են մասնավոր բնույթ և չեն արժեզրկում ընդհանուր առմամբ հաջողված ատենախոսությունը, պայմանավորված են աշխատանքն առավել որակյալ տեսնելու ցանկությամբ:

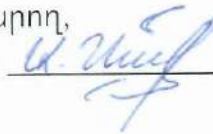
Հետևություն. «Մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների սահմանադրականացման հիմնախնդիրները սահմանադրական նոր կարգավորումների և եվրոպական իրավական չափորոշիչների համատեքստում» վերտառությամբ թեկնածուական ատենախոսությունը գիտական նորույթ պարունակող, ինքնուրույն, ավարտուն գիտական աշխատանք է, որը համապատասխանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1997 թ. օգոստոսի 8-ի թիվ 327 որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական աստիճանաշնորհման կանոնակարգ»-ով նմանատիպ աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներին, իսկ հեղինակը՝ Վիրաբ Ալբերտի Վարդանյանը, արժանի է իր կողմից

հայցվող իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանին՝ ԺԲ.00.02-«Հանրային իրավունք» (սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մունիցիպալ, բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում) մասնագիտությամբ:

Առաջատար կազմակերպության կարծիքը Վիրաբ Ալբերտի Վարդանյանի՝ «Մեղքի և պատժի համաչափության սկզբունքների սահմանադրականացման հիմնախնդիրները սահմանադրական նոր կարգավորումների և եվրոպական իրավական չափորոշիչների համատեքստում» խորագրով թեկնածուականատենախոսության վերաբերյալ պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի պետի պարտականությունների կատարող, ոստիկանության փոխգնդապետ Ա. Գ. Սաֆարյանի կողմից:

Քննարկվել և հավանության է արժանացել պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի 2021 թ. հոկտեմբերի 1-ի նիստում, արձանագրություն թիվ 4:

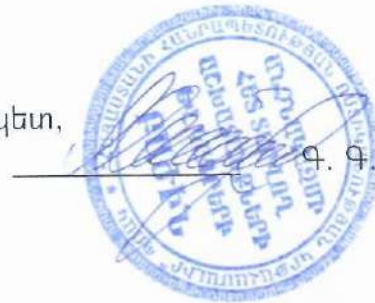
Ամբիոնի պետի պարտականությունների կատարող,
ոստիկանության փոխգնդապետ

Ա. Գ. Սաֆարյան

Ա. Գ. Սաֆարյանի ստորագրությունը հաստատում եմ:

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի պետի
տեղակալ, ինքը և կադրերի և ԱՀՏԱ բաժնի պետ,
ոստիկանության գնդապետ

Գ. Գ. Մալխասյան